

2024-2026

Prosjektbeskrivelse for hovedprosjekt

«Digitalt Verksted Finnmark»

Revidert, dato: 12.2. 2024

Sammendrag

Hovedprosjekt «Digitalt Verksted Finnmark» har som hovedmål å øke kompetansen for håndtering av digitalt skapte privatarkiver i Finnmark. Privatarkiver som omhandler samisk og kvensk/norskfinsk kultur og samfunnsliv er i søkelyset. Det gjennomføres flere verksteder for deltagende arkiv- og kulturinstitusjoner. Tema som berøres er samarbeid med arkivskapere, IT-sikkerhet, etiske retningslinjer og bruk av metaddata for å synliggjøre samiske og kvenske/norskfinske forhold. Det skal implementeres metoder for mottak og for langtidslagring av digitalt skapte arkiver og målet er å utarbeide en digital håndbok.

Bakgrunn

Privatarkivsektoren i Finnmark omfatter flere arkiv- og kulturinstitusjoner som i varierende grad tar vare på privatarkiver i og fra fylket. Sektoren er samordnet gjennom et veletablert arkivfaglig fylkesnettverk, Finnmarksarkivene (heretter FARK). Nettverket består de fem konsoliderte museumsenheter: Varanger Museum IKS, Stiftelsen Deanu ja Várjjat Museasiida/Tana og Varanger Museumssiida/Teän da Va' rjjel Mu' zeisiida, RidduDuottarMuseat, Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS og Verdensarvsenter for bergkunst - Alta Museum IKS. I tillegg deltar IKA Finnmark IKS, Sámi arkiiva / Samisk arkiv og Statsarkivet i Tromsø, som alle har flere privatarkiver fra Finnmark og er viktige faglige ressurser i nettverket. Fylkesbiblioteket i Finnmark har koordinatoransvaret for nettverket.

Regional bevaringsplan for privatarkiv i Finnmark 2017-2027¹ og Samhandlingsplan for privatarkiv i Finnmark² danner grunnlaget for FARK- samarbeidet og hovedprosjektet Digitalt Verksted Finnmark er også forankret i disse.

¹ Finnmark Fylkeskommune.2017. *Regional Bevaringsplan for privatarkiv i Finnmark 2017-2027 – En guide til helhetlig samfunnsdokumentasjon,*

² Finnmark Fylkeskommune.2020. *Samhandlingsplan for privatarkiv i Finnmark. Fortalt fra nord*

Hovedmålet med bevaringsplanen for privatarkiv i Finnmark er å bidra til en helhetlig samfunnshukommelse i Finnmark og å bevare flest mulig privatarkiv. Det overordnede perspektivet til den nasjonale bevaringspolitikken er bevaring av dokumentasjon fra ulike samfunnsområder på en bred og allsidig måte for å oppnå en helhetlig samfunnsdokumentasjon³.

Private bedrifter, organisasjoner og personer har allerede gjennom flere tiår i stor grad sluttet å skape arkiv på papir. Det skapes store mengder data, informasjon og dokumentasjon i ulike arkivformater og det brukes mange ulike digitale arbeidsverktøy. Intern og ekstern kommunikasjon skjer via e-poster, i Messenger og Teams ol. Det brukes også ulike sosiale mediaplattformer som Facebook, Instagram og Twitter.

Arkivverkets statistikk fra 2021⁴ viser at svært få institusjoner har tatt imot digitalt skapte privatarkiv. I Finnmark er det ytterst få digitalt skapte privatarkiver som er bevart i arkivinstitusjoner⁵. De regionale planene i Finnmark påpeker mangel på kompetanse, etablerte rutiner, metodikk og verktøy som årsaker til at institusjoner er uvillige til å ta mot digitale arkiver.

Samhandlingsplan for privatarkiv i Finnmark kom frem til at det ikke er hensiktsmessig at alle institusjoner i Finnmark skal bevare digitale privatarkiv, og at det regionale behovet kan bli dekket av en fellestjeneste. En slik regional fellestjeneste skal ta imot og langtidslagre digitalt skapte privatarkiver, gjerne i tilknytning til et landsdekkende felles system. Det ble videre foreslått at en bevaringsinstitusjon i Finnmark skal utvikles til å ha nødvendig spesialkompetanse og universalverktøy til arbeidet uavhengig av hvilket digitalt format, datamodell eller fagsystem arkivet avleveres til senteret på.⁶

Finnmark fylkesbiblioteket har i perioden august 2022- september 2023 gjennomført pilotprosjektet Digitalt Verksted Finnmark. Det varte i 11 måneder og hadde Lasse Andreas Kvernmo Valkeapää som prosjektleder. Piloten ble gjennomført som et FARK samarbeid mellom Finnmark fylkesbibliotek (prosjekteier), Sámi arkiiva / Samisk arkiv i Guovdageaidnu/Kautokeino (arbeidsgiveransvar for prosjektleder frem til 30.6.) og Statsarkivet i Tromsø (kontorsted for prosjektleder).

Pilotprosjektet kartla omfanget og karakter i de allerede bevarte digitalt skapte arkivene som fantes i FARK-institusjoner i Finnmark. Det ble gjennomført en

³ Arkivverket. 2019. *Nasjonalt strategi for privatarkivarbeidet 2019 – 2023*

⁴ Arkivverket. 2022. *Statistikk for arkivinstitusjoner og arkiv i bibliotek og museum 2021*

⁵ Finnmark fylkeskommune. 2023. *Pilotprosjekt Digitalt Verksted Finnmark. Sluttrapport*

⁶ Finnmark fylkeskommune. 2020. *Samhandlingsplan for privatarkiv i Finnmark. Fortalt fra nord*. Side 14 *Finnmarksarkivene*, s. 14

case-studie for å teste det digitale depotprogrammet til utvalgte kvenske og samiske digitale arkiver. I tillegg ble det undersøkt hvilke faglige, tekniske og språklige utfordringer det er knyttet til digitalt skapte arkiver.

Kartlegging visste at det er kun meget få bevarte digitalt skapte arkiver hos FARK institusjoner. Det var kun tre depotinstitusjoner som meldte at de hadde digitalt skapte privatarkiv: Gjenreisningsmuseet hadde ett, Finnmark fylkesbibliotek hadde tre, og Samisk arkiv hadde 18. Noen av institusjonene meldte om manglende kapasitet som grunn til at de ikke hadde oversikt eller ikke kunne gå gjennom egne magasin og fylle ut skjemaet.

Erfaringer fra forprosjektet tyder blant annet at manglende samiske emneordliste i Asta og manglende innføring av samisk og/eller kvensk/norskfinsk metadata gjør det vanskelig for arkivinstitusjoner selv å ha oversikt over egne samlinger, og gjør det også vanskelig for brukere å finne dokumentene.

Pilotprosjektet konkluderte at det er et behov for et hovedprosjekt for å kunne arbeide videre med utfordringene knyttet til digitalt mottak, bevaring, og tilgjengeliggjøring av digitalt skapte privatarkiv i Finnmark.

Målsetninger for hovedprosjektet

Hovedmål:

Øke kompetanse for håndtering av digitalt skapte privatarkiver i Finnmark

Delmål:

1. Utvikle samarbeid med arkivskapere med særlig vekt på privatarkiver om samisk og kvensk/norskfinsk kultur og samfunnslivfunn
2. Utvikle gode rutiner for håndtering av digitalt skapte privatarkiver
3. Implementering av metoder for mottak
4. Implementering av metode for langtidslagring
5. Arbeide med etiske retningslinjer og metadata
6. Utarbeide håndbok

Prosjektorganisering

Prosjekteier:

Troms og Finnmark fylkeskommune (fra 1.1. 2024 Finnmark fylkeskommune) ved Finnmark fylkesbibliotek er prosjekteier. Fylkesbiblioteksjef er representant for prosjekteier og har overordnet ansvar for prosjektet.

Prosjektteam:

Prosjektteamet består av prosjektleder og en medarbeider.

Prosjektleder er fylkeskoordinator for privatarkiver ved fylkesbiblioteket, i cirka 40 % stilling (totalt 100 % stilling). I tillegg ansettes prosjektmedarbeider på 100 % stilling som lyses ut.

Tiltredelse juni 2024.

Prosjektteamet skal blant annet:

- være i kontakt med aktuelle fagmiljøer/fagpersoner
- undersøke og være oppdatert om aktuelle rapporter, veiledere mm.
- planlegge og gjennomføre verkstedene, lage sammenfatninger om aktuelle tema, som FARK deltagere får til gjennomlesing før verksted
- gjennomføre erfaringsdelinger og evalueringer flere ganger i løpet av prosjektet
- følge utviklingen på feltet og foreslå hvis nødvendig endringer i prosjektets fremdrift og/eller innhold
- ha ansvar for utforming av håndbok

Arbeidsgruppe:

Arbeidsgruppe er sammensatt fra FARK institusjoner. Arbeidsgruppen deltar aktivt i verkstedene og leverer resultater til prosjektteam. Deltagende institusjoners egenandel er arbeidsgruppens arbeidstid. Arbeidsgruppens arbeid koordineres og ledes av prosjektleder/fylkeskoordinator for privatarkiver ved fylkesbibliotek.

Arbeidsgruppe:

- er i dialog med arkivskapere
- deltar aktivt i interne verksteder, møter og gir innspill til håndboka
- deltar i testing ved mottak, lagring og eventuelt tilgjengeliggjøring av digitalt skapte arkiver, men med hensyn til hver enkelt institusjonens kapasitet

Følgende institusjoner er representert i arbeidsgruppen:

- Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS med Ane Rønning
- Verdensarvsenter for bergkunst - Alta Museum IKS med Lena Karlstrøm
- RiddoDuottarMuseat med Inga Margrethe Vars
- IKA Finnmark IKS med Svein Sjøveian
- Deanu ja Várjjat Museasiida / Tana og Varanger museumssiida med Claus Pettersen
- Varanger Museum med Inger Lene Nytingnes

Aktuelle samarbeidspartnere:

Prosjektteamet har som mål å ha godt samarbeide med aktuelle fagmiljøer i private arkivinstusjoner og i Arkivverket. Det er viktig med kontinuerlig erfaringsdeling. Det er behov for eksternt bidrag med innlegg og opplæring under de planlagte verkstedene og det er behov for faglig rådgiving i prosjektets ulike faser. Aktuelle faginstusjoner/fagpersoner kontaktes når prosjekt igangsettes for å diskutere nærmere om deres eventuelle bidrag.

Aktuelle private arkivinstusjoner er blant annet Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, MiA - Museene i Akershus, Vestfoldarkiver og Fylkesarkivet i Vestland. De har hatt eller har pågående relevante prosjekter, og innehar ekspertise i fagområdet.

I tillegg ønsker prosjektet ha en god dialog med Arkivverket, og det er ønskelig også å bruke Arkivverkets fagkunnskap i de planlagte verkstedene. Sámi arkiiva / Samisk arkiv i Kautokeino og Statsarkivet i Tromsø er deltagere i FARK nettverket og vil kunne være en ressurs for prosjektet. *Ájmon-Aajmojne-Áimmuin – Bevaringsplan for samiske privatarkiv* kommer til høring i oktober 2023, og vil være et viktig plandokument for privatarkivarbeidet i Finnmark. Vi ønsker også å bidra i utviklingen av digitalarkivet som plattform fra brukerperspektivet.

Gjennomføring

VERKSTED

Verksted (prosjektet) er tenkt som et samarbeid mellom prosjektteamet, arbeidsgruppen og med et utvalg av arkivskapere med følgende målsetninger: å utvikle god dialog og samarbeid mellom instusjoner og arkivskapere som resulterer i gode rutiner, økt bevissthet og på sikt til flere bevarte digitalt skapte arkiver.

VERKTØYKASSE

Verktøykassa består av ulike metoder i betydning både tekniske hjelpemidler, programmer og hvordan de brukes. Verktøykassen bygges opp gjennom implementering av metoder fra gjennomførte og/eller erfaringer hentet fra pågående prosjekter. Den inneholder instruksjoner for hvordan ulike operasjoner skal/kan gjøres, spørreskjema/veileder til dialog med arkivskaperer mm. Dette krever kontinuerlig oppfølging. Det utarbeides en digital håndbok under prosjektet. En digital håndbok kan lett endres hver gang en ny og bedre metode er utviklet og kan tas i bruk.

Søkelys på samiske og kvenske/norskfinske arkiver

Et av prosjektets viktige delmål er å utvikle samarbeid med arkivskapere med særlig vekt på arkiver om samisk og kvensk/norskfinsk kultur og samfunnsliv. Det er ønske å ha søkelys på aktører og privatarkiver fra og om samer, Norges urfolk. Finnmark har vært og er bebodd av samer, særlig av skoltesamer og nordsamer, men i nyere tid har også en del kildinsamer fra Russland etablert seg i landsdelen. Arbeidet med privatarkiver med samer har en internasjonal og grenseoverskridende dimensjon. Av nasjonale minoriteter er det særlig kvener/norskfinner som vektlegges i dette prosjektet. FARK har tidligere hatt prosjekter der det er satt søkelys også på andre minoritetsgrupper eller marginale grupper i samfunnet ⁷.

Til tross for at prosjektet i denne fasen ikke har som mål å samle inn mange nye arkiver, vil økt kunnskap om digitalt skapte arkiver på sikt bidra til økt antall bevarte arkiver. Det vil derfor være viktig å belyse noen forhold.

Under arbeidet med *Ájmon-Aajmojne-Áimmuin – Bevaringsplan for samiske privatarkiv* har Samisk arkiv inntil nå identifisert 341 samiske privatarkivaktører som det ikke finnes noen spor av i arkivene ⁸.

Nedbrenningen av Finnmark og Nord-Troms under andre verdenskrig har medvirket til at dokumentasjonsgraden generelt er mindre her enn i resten av landet. Arkivverket mener derfor at dette taler for økt bevaring av privatarkiver fra nordområdene. ⁹ Det mangler dokumentasjon av deler av krigshistorien fra Finnmark, særlig det som angår krigshendelser, tvangsevakuering og gjenreisning i de samiske og kvenske/norskfinske områdene. Fornorskingen av samene og kvenene/norskfinnene førte ikke bare til negative holdninger til disse gruppene, men også til at deres bidrag under krigen ble feilvurdert eller undervurdert og at den samiske og kvenske innsatsen dermed er blitt fortiet og usynliggjort.

Sannhets- og forsoningskommisjonen leverte sin rapport til Stortinget i juni 2023 ¹⁰. Kommisjonens gransking viser at fornorskingen har rammet mye bredere og vært mer inngripende på flere samfunnsområder enn tidligere

⁷ Finnmark fylkeskommune. 2015-2020. Prosjekt «Vi er også her! Synliggjøring av glemte grupper»

⁸ Innlegg ved Nils Jørgen Nystø, Sámi arkiiva / Samisk arkiv under FARK samling i Kautokeino 30.8.2023

⁹ Arkivverket. 2020. Bevaringsplan for privatarkiv i Arkivverket. Side 37

¹⁰ Dokument 19 (2022-2023). Sannhet og forsoning – grunnlag for et oppgjør med fornorskingspolitikk og urett mot samer, kvener/norskfinner og skogfinner. Rapport til Stortinget fra Sannhets- og forsoningskommisjonen

kjent. Særlig barn og unge har blitt rammet av fornorskingstiltak gjennom hele fornorskingshistorien. Tap av språk og kultur er både en konsekvens av fornorskingspolitikk og mangel på positive tiltak i nyere tid. NRK¹¹ hadde nylig et oppslag om en ny rapport fra Amnesty International Norge, som konkluderer med at hver fjerde ytring om samer på Facebook er negativ.

Økt positivt søkelys på samisk og kvensk/norskfinsk kultur og samfunnsliv, i dette tilfelle gjennom privatarkiver, vil forhåpentligvis være med å motvirke hets mot disse folkegruppene. Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport vil være en viktig veileder for Finnmarksarkivene i arbeidet fremover.

Delmålene - innhold

Delmål 1.

Utvikle samarbeid med arkivskapere med særlig vekt på arkiver om samiske og kvenske/norskfinske samfunnsforhold

- samarbeid med et utvalg av arkivskapere med mål om å etablere et godt samarbeid og dialog og på sikt ha et jevnlig mottak av digitalt skapte privatarkiver
- hver FARK institusjon har minst en arkivskaper som de samarbeider med
- kartlegging av arkivskaperes virksomhet: hvilke digitale arbeidsverktøy, mediaplattform mm. brukes

I første året av prosjektet er det søkelys på få god dialog med arkivskapere. Det inviteres foredragsholdere til verksted I for å dele erfaringer med oss. Det vurderes bruk av sjekklister/spørsmålsskjema for å kunne kartlegge arkivskaperens virksomhet (f.eks. etter malen fra rapporten «Fra grasrota til Stortinget»¹²). Dette gjennomføres i løpet av det første året. Det er først under det andre året man begynner å samle inn /motta/ laste ned digitalt skapte arkiver fra de utvalgte arkivskapere man har valgt å samarbeide med (se side 7, delmål 3. og verksted III).

¹¹ https://www.nrk.no/tromsogfinnmark/ny-rapport_-hver-fjerde-ytring-om-samer-pa-facebook-er-negativ-1.16563647, lastet ned 29.9. 2023

¹² Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, Museene i Akershus og Norsk Industriarbeidermuseum. 2023. *Prosjektrapport. Fra grasrota til Stortinget – å dokumentere politiske partier i en digital tid*

Delmål 2.

Utvikle gode rutiner for håndtering av digitalt skapte arkiver i samlinger

- kartlegging av FARK institusjonenes IT-infrastruktur, lagringskapasitet, rutiner for sikkerhetskopier og karantene/virussjekk
- bevisstgjøring til og utarbeiding av gode rutiner
- bruke eksisterende etablerte rutiner hos andre privatarkivinstitusjoner som utgangspunkt for å lage rutinebeskrivelser og minimumskrav

Det vurderes om kartlegging av FARK institusjonenes IT-infrastruktur gjøres før eller etter verksted II, som gjennomføres digitalt det første året.

Delmål 3.

Implementering av metoder for mottak

- hvordan håndtere ulike digitalt skapte arkivformater (digitale arbeidsverktøy som epost og ulike mediaplattformer)
- hva er bevaringsverdig
- implementering av instruksjoner/veiledere fra gjennomførte prosjekter mm.
- opplæring og testing av metoder

Verksted III (samling) og IV (digitalt) gjennomføres det andre året der målet er å få

opplæring og å jobbe med metodene som brukes til laste ned og behandle ulike typer digitale formater. Innholdet i verkstedene er noe avhengig av resultatene etter kartleggingen av virksomheter: de utvalgte arkivskaperenes digitale arbeidsverktøy, mediaplattformer mm og aktiviteter i løpet av det første året.

Delmål 4.

Implementere metode for langtidslagring

- lære å bruke Arkade 5 for overføring av digitalt skapte arkiver til langtidslagring i digitalarkivet hos Arkivverket

Deltagere laster ned gratisprogrammet før verkstedet, og har samlet et utvalg av digitalt skapte privatarkiver som skal overføres til langtidslagring under

Verksted V. Verkstedet ønskes å gjennomføres i tett samarbeid med Arkivverket.

Delmål 5.

Arbeide med etiske retningslinjer og metadata

- etiske retningslinjer i behandling av samiske, finske og kvenske/norskfinsk digitalt skapte arkiver
- metadata for å synliggjøre overnevnte arkivene

Aktuelle kilder/samarbeidspartnere er Samisk museumslag, som holder på å utvikle etiske retningslinjer for foto, eller den nordiske arkivplattformen for samisk arkivmateriale Nuohtti, som har utarbeidet etiske retningslinjer. Plattformen eies av de nordiske riksarkivene og drives av Samisk arkiv¹³. Fylkesarkivet i Vestland har et interessant pågående prosjekt der metadata er i søkelys¹⁴. I Finnmark har de fleste stedsnavn opprinnelse enten i skoltesamiske eller nordsamiske stedsnavn. Økt søkelys på stedsnavn som viktig metadata vil kunne øke søkbarheten i de samiske arkivene. De kvenske/norskfinske stedsnavn er av nyere dato, men har en betydning for folks identitet. *Ájmon-Aajmojne-Áimmuin – Bevaringsplan for samiske privatarkiv*, som kommer til høring i oktober 2023, vil være et viktig plandokument i arbeidet med etiske retningslinjer. Etiske retningslinjer og metadata vil være aktuelle tema gjennom hele prosjektet og vil inngå i flere verksteder.

Delmål 6.

Utarbeide digital håndbok

- arbeidet gjøres kontinuerlig gjennom prosjektet, implementering av instruksjoner fra andre prosjekter og tilføyinger etter behov

Forarbeid, resultater og etterarbeid til hvert verksted er et steg i dette arbeidet. I verkstedene testes instruksjoner og det tilføyes nye elementer.

¹³ <https://www.nuohtti.com/>

¹⁴ Fellesprosjektet MøNo, presentert i Arkivverkets erfarings- og inspirasjonsseminar, 31.8. 2023

Tidsplan med aktiviteter/milepæler i prosjektet

Tidsplanen med forventet tidsbruk for deltagende FARK-institusjoner er detaljert, noe som var ønsket. Dette for at deltagerne skal kunne få en oversikt om forventet tidsbruk i prosjektet. De har godkjent planen.

Det er fremdeles få ressurser til arbeidet med privatarkiver i Finnmark, mellom 4-5 årsverk sammenlagt. Til tross for dette er det de seneste årene etablert arkivarstillinger ved to av museene. Dette som følge av omorganisering innen eksisterende økonomiske rammer. Da er ikke arbeidet som Samisk arkiv og Statsarkivet i Tromsø gjør med privatarkiver i Finnmark med i regnestykket.

Det er forventet at deltagere i arbeidsgruppen årlig skal bruke 16 arbeidsdager til prosjektrelaterte oppgaver som i all hovedsak er deltagelse i verksteder, og for- og etterarbeid. Noe oppfølging er beregnet som del av ordinær drift. Dette høres ikke mye ut, men når en kan kun bruke omtrent 10 % av sin stilling som samlingsforvalter til privatarkivarbeid, blir regnestykket noe annet. Det er særlig i de to samiske museumsenhetene det er veldig lite ressurser til dette arbeidet på grunn av få fagstillinger.

Fylkesnettverket for privatarkivsektoren, Finnmarksarkivene (FARK) har møter to ganger årlig. I tillegg til arkiv- og kulturinstitusjonene som deltar i prosjektet (som arbeidsgruppa) er også Sámi arkiiva / Samisk arkiv og Statsarkivet i Tromsø deltagere i FARK. Nettverket møtes to ganger årlig. I tidsplanen omtales også disse nettverksmøtene for FARK, privatarkivsektoren i Finnmark, men deltagelse inngår i institusjonenes ordinære drift og regnes ikke ut som prosjektdeltagelse (egenandel).

I tillegg vil prosjektteam (prosjektleder/fylkeskoordinator og prosjektmedarbeider) delta i aktuelle seminarer og konferanser, og eventuelt ha en studiereise til arkiv- og kulturinstitusjoner som arbeider med relevante prosjekter for å ha erfaringsdeling og samtaler, eventuelt hospitering. Fylkeskoordinatorens reiser til arkivforbundets årskonferanse ol. finansieres gjennom ordinær drift. Disse reisene er ikke merket i tidsplanen.

Prosjektets starttidspunkt blir noe senere enn planlagt i søknaden. Tidsplanen vil derfor revideres i løpet av våren 2024.

Første året**2024 mars-2025 februar**

DVF= Digitalt Verksted Finnmark

FARK= Finnmarksarkivene, fylkesnettverk for privatarkivsektoren i Finnmark

Tidspunkt	Aktivitet	Tema	Arbeidsgruppens antatt minimums tidsbruk
2024 februar	Utlysning	Utlysning av prosjektstilling	-
2024 mars	Avtalt fysisk nettverksmøte for FARK	Orienteringer om startfasen og videre fremdrift	- inngår ordinær drift
2024 mai	Ansettelse	Ansettelse av prosjektmedarbeider innen 30.5.	
2024 juni	Rapportering Arkiverket	statusrapport med opplysning om fremdriften i prosjektet innen 1. juli 2024	
2024 september	Prosjektansatt starter	Prosjektansatt starter i stillingen 1.9. 2024	
2024 september	Verksted I , samling Kombineres eventuelt med FARK-samling	Tema: god dialog med arkivskapere, erfaringsdeling fra andre prosjekter, kartlegging av arkivskaperenes aktiviteter (hvilke typer digitale medier de bruker) Tema: Etikk, arbeid med samiske og kvenske/norskfinske arkiver	3 dager samling (1,5 dager) og reisetid 7 dager etterarbeid gjennomføre kartlegging og samtaler med arkivskapere og rapportering til prosjektteam med frist i begynnelsen av september
2024 før 1.10.	Sende inn søknad for 2. året		0,5 dager: kvalitetssikre og godkjenne søknaden
2024 november	Verksted II , digitalt (kan eventuelt arrangeres fysisk)	Tema: erfaringsdeling om kartlegging av samtaler med arkivskapere Tema: Gode rutiner for håndtering av digitalt skapte privatarkiver: IT-infrastruktur, lagringskapasitet, sikkerhetskopier, karantene/virussjekk	2 dager forarbeid og digital deltagelse etterarbeid anses å gå inn som ordinært samlingsforvaltningsarbeid
2024 desember	Teams-møte	Erfaringsdeling fra implementering av gode rutiner fra Verksted II	1 dag forarbeid, deltagelse og etterarbeid
2025 februar	Teams-møte	Evalueringsrapport fram til nå, og planen for 2025	1 dag forarbeid og deltagelse
			Samlet 16 dager til DVF

Andre året 2025 mars-2026 februar

DVF= Digitalt Verksted Finnmark

FARK= Finnmarksarkivene, fylkesnettverk for privatarkivsektoren i Finnmark

Tidspunkt	Aktivitet	Tema	Arbeidsgruppe antatt minimums tidsbruk
2025 mars	FARK samling Deler av samlingen brukes til orientering om prosjektet	Orienteringer om DVF og videre fremdrift. FARK samlingens tema som har stor relevans for prosjektet: GDPR, eierskap, forvaltningsrett, avtaler og klausuler	deltagelse inngår i ordinær drift 1,5 dager for- og etterarbeid
2025 juni	Verksted III fysisk samling	Tema: implementering av metoder for mottak, hvordan håndtere epost arkiver, hvordan laste ned f.eks. Facebook, bruke allerede etablerte instruksjoner/veiledere, verksted der man tester, eksterne bidragsyttere Tema: metadata	3 dager deltagelse og reise 7 dager etterarbeid, gjennomføre innsamling av digitalt skapte arkiver
2025 august/september	FARK samling, deler at samlingen brukes til DVF		deltagelse inngår i ordinær drift
2025 før 1.10.	Sende inn søknad for tredje året		0,5 dager for å kvalitetssikre og godkjenne søknaden
2025 oktober	Verksted IV digitalt	Tema: oppfølging. Implementering av metoder for mottak og metadata Tema: erfaringsdeling og veien videre	2 dager forarbeid og digital deltagelse etterarbeid ordinær drift, samlingsforvaltningsarbeid
2025 november	Teams-møte	Tema: implementering av metoder (eventuelt velge en metode som er i søkelyset)	1 dag forarbeid, deltagelse og etterarbeid
2026 februar	Teams-møte	Evaluerings av prosjektet inntil nå og planen for 2026	1 dag forarbeid og deltagelse
			Samlet 16 dager DVF

Tredje året 2026 mars-2027 februar

DVF= Digitalt Verksted Finnmark

FARK= Finnmarksarkivene, fylkesnettverk for privatarkivsektoren i Finnmark

Tidspunkt	Aktivitet	Tema	Arbeidsgruppe antatt minimums tidsbruk
2026 mars	FARK samling, orientering om prosjektet		deltagelse inngår i ordinær drift
2026 juni	Verksted V fysisk samling	Tema: implementere metode for langtidslagring, lære å bruke Arkade 5 for overføring til Arkivverket	3 dager forarbeid 2 dager samling og reiser 5 dager etterarbeid
2026 august	FARK samling Deler av samlingen brukes til DVF	Tema: erfaringer fra verksted IV	deltagelse inngår i ordinær drift
2026 oktober	Verksted VI , digitalt	Tema: håndbok	2 dager forarbeid og digital deltagelse
2026 november	Teams møte	Tema: håndbok og evaluering	3 dager forarbeid og digital deltagelse utkast håndboka blir sendt ut på forhånd
2027 januar	Teams møte	Tema: evaluering	1 dag forarbeid og digital deltagelse, spørreskjema blir sendt ut på forhånd
2027 februar		Avslutte prosjektet	
			Samlet 16 dager

Fjerde året - Hvor er vi etter prosjektet?

- Arbeid og rutiner i håndtering av digitalt skapte privatarkiver er implementert i planverkene
- Vi har bedre samarbeid med arkivskapere generelt og også fast samarbeid med noen arkivskapere for jevnlig mottak av digitalt skapte arkiver
- Vi har økt kompetanse i å håndtere ulike typer digitalt skapte privatarkiver, men arbeidet med kompetanseheving vil fortsette
- Flere institusjoner har tatt i bruk ASTA programmet
- Vi har lært å bruke Arkade 5 programmet for å kunne sende digitalt skapte arkiver og digitaliserte arkiver til langtidslagring hos Arkivverket
- Vi er blitt mer bevisste i bruk av metadata for å synliggjøre privatarkiver som handler om samisk og kvensk/norskfinsk kultur og samfunnsliv
- Vi har økt vår kunnskap om GDPR og etiske spørsmål, som har resultert i at samisk og kvensk/norskfinsk kulturarv ivaretas på en mer forsvarlig måte
- Vi har utvidet vårt nettverk innen privatarkivsektoren i Norge og har jevnlig kontakt/oppfølging om hvordan den utvikler seg, dette fordi det hele tiden etableres bedre metoder mm.
- Vi holder på å planlegge en serie samlinger med viktige privatarkivskapere i våre lokalsamfunn der vi diskuterer betydningen av privatarkiver, gir veiledning og oppmuntrer lag, foreninger, bedrifter og privatpersoner til å ta vare på sine privatarkiver og å samarbeide med oss om levering
- Våre resultater, både prosessen og resultatene, er blitt kjent blant andre privatarkivinstitusjoner og vi har delt og deler våre erfaringer
- Vi har blitt mer bevisste på våre ressurser og kapasitet når det gjelder digitalt skapte privatarkiver. Dette gjør oss i bedre stand til å planlegge og lage strategier for innsamling
- På sikt kan vi øke antall bevarte digitalt skapte arkiver i samlinger fordi vi nå har utarbeidet metoder for mottak, langtidslagring og etter hvert også til tilgjengeliggjøring av digitalt skapte arkiver
- Vi planlegger et nytt prosjekt der vi arbeider med tilgjengeliggjøring av digitalt skapte arkiver i Digitalt Arkiv

Vadsø 12.2. 2024

Honna Havas
Rådgiver for privatarkiv i Finnmark
Finnmark fylkesbibliotek